



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **S. D.**
státní příslušností Ukrajina
bytem v ČR: P.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 3. 2018 č. j. OAM-435/ZA-ZA02-K03-PD1-2015

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí, jímž mu nebyla podle ust. § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), prodloužena doplňková ochrana.
2. Žalobce ve své žalobě namítal porušení ust. § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), ust. § 14a odst. 1, 2 písm. d), § 53a odst. 4 ve spojení s ust. § 17a zákona o azylu, čl. 2, 3 a 8 Úmluvy o ochraně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

lidských práv a základních svobod. Byl toho názoru, že žalovaný pochybil tím, že se nevypořádal s otázkou možného přesunutí konfliktu i do Chersonské oblasti, odkud žalobce pochází. Dále poukázal na přetrvávající špatnou situaci v Doněcku a Luhansku, odkázal na zprávy, které se toho týkají (např. na zprávu Human Rights Watch World Report 2017, výroční zprávu Amnesty International 2016/2017, zprávu Amnesty International Česká republika). Z těchto dokumentů je dle něj zřejmé, že situace je velmi nestabilní, dochází k porušování lidských práv. V roce 2016 došlo k nárůstu počtu civilních obětí, konflikt je znatelný na celém území Ukrajiny, oběma stranami konfliktu jsou zadržováni civilisté pro podezření z podpory jedné či druhé strany, dochází k tzv. nuceným zmizením civilistů. Civilisté trpí, jsou vystaveni nedostatku léků, hygienických potřeb, hrozí jim zranění či smrt. Chybí zdroje k plnění úkolů spočívajících v pomoci osobám vnitřně vysídleným. I v jiných oblastech než v Doněcku a Luhansku dochází k bojům. V současné době se situace opětovně zhoršila. Měl tak za to, že jsou dány důvody pro prodloužení doplňkové ochrany, stále mu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy.

3. K možnosti vnitřního přesídlení žalobce konstatoval, že nebyl stanoven mechanismus, který by účinně potíral faktickou diskriminaci, k čemuž odkázal na řadu dokumentů. Poukázal též na judikaturu správních soudů (např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009 č. j. 5 Azs 40/2009-74), ze které vyplývají kritéria, která musí být naplněna pro učinění závěru, zda je možné vnitřní ochrany využít. V případě žalobce nelze jejich naplnění shledat, využití institutu vnitřního přesídlení není možné.
4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, protokol o pohovoru a napadené rozhodnutí. Byl toho názoru, že pomoc vnitřně vysídleným osobám je reálně poskytována, řídí se speciálně vydanými právními předpisy. Po posouzení proveditelnosti vnitřní ochrany dospěl k závěru, že žalobce má reálnou a zákonem danou možnost se usídlit kdekoli na území pod kontrolou ukrajinské vlády a v případě zájmu požádat o uznání statutu vnitřně vysídlené osoby. Shrnul podstatné okolnosti případu. Dále konstatoval, že došlo k takovým zásadním a trvalým změnám situace v zemi státní příslušnosti žalobce ve vztahu k jím prezentovaným potížím, že udělení doplňkové ochrany již není třeba. Tento závěr je podložen aktuálními informacemi o situaci na Ukrajině. Odmítl tak námitku, že nebyl zjištěn skutečný stav věci. Podotkl, že zprávy, které žalobce citoval v žalobě, představují historický exkurz do vývoje situace na Ukrajině. Dodal, že žalobce si může upravit svůj pobyt v České republice podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Napadené rozhodnutí samo o sobě neznamená povinnost opustit území České republiky. Závěrem uvedl, že postupoval v souladu se správním řádem, zákonem o azylu i judikaturou, a navrhl, aby byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [ust. § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
6. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalobce k výzvě soudu ve stanovené dvoutýdenní lhůtě nevyjádřil svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a žalovaný výslovně souhlasil s projednáním věci bez jednání.
7. Soud ze správního spisu zjistil, že rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 8. 2015 č. j. OAM-435/ZA-ZA02-ZA02-2015 byla žalobci udělena doplňková ochrana podle ust. § 14a zákona

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

o azylu na dobu 24 měsíců. V zákonem stanovené lhůtě požádal žalobce o prodloužení doplňkové ochrany. Jako důvod uvedl přetrvávající nebezpečnou situaci na Ukrajině.

8. Při svém pohovoru dne 15. 11. 2017 žalovanému sdělil, že doplňková ochrana mu byla udělena v roce 2015 z důvodu nestabilní situace na Ukrajině. Dále konstatoval, že dle zpráv je sice nyní situace stabilní, ale jeho matka, která bydlí na Ukrajině, mu říkala, že jí pořád chodí předvolání do armády. Neviděl důvod, proč by musel za někoho válčit. Nechce do armády, nemá se na Ukrajině kam vrátit. V České republice je zhruba 7 let. Na dotaz, proč by měl být povolán do armády zrovna on, odpověděl, že neví proč, neabsolvoval základní vojenskou službu, předvolávají však každého, kdo má určitý věk, každého dospělého muže. Na odvodu nebyl, vojákem v záloze není, sloužit v armádě odmítá, protože nevidí důvod, proč a za koho by měl válčit. Válčí se tam za peníze. Povolávací rozkazy mu chodily na adresu na Ukrajině, kde bydlel. Přebírala je jeho matka, přesně si nepamatuje kdy. Ví o tom od ní. V roce 2010 odešel z Ukrajiny, měl tam potíže s policií, vysvětloval to už v minulém řízení, nechce to opakovat ani se k tomu vracet. O tom, že potíže trvají, ví od svých přátel a od matky, jde např. o informace o množství zbraní mezi civilním obyvatelstvem, vrací se tam situace z 90. let, tají se to. Myslí si, že by v případě svého návratu měl problémy kvůli válce. Nemyslí si, že by mu mohly pomoci státní orgány. Na Ukrajině žijí matka, syn a bývalá manželka žalobce. Je v kontaktu se svou matkou, se synem takřka nemluvil, oba žijí v Chersonské oblasti. Jeho matka se má dobře, má trvalý pobyt v České republice, její manžel je námořník. Neví, jestli by se k ní mohl přestěhovat, má tam svého manžela, nechce narušovat jejich soukromí. Žalobce na Ukrajině vlastní pozemek. Netuší, co by na Ukrajině dělal, nedokáže si to ani představit. Je zdravý, nebere léky. V České republice žije jeho bratr, byla mu udělena mezinárodní ochrana, také žádá o její prodloužení. Bydlí zde v nájmu, podniká ve stavebnictví, požádal o rozšíření své činnosti, chce být řidičem osobního vozidla, občas nestíhá, nemá čas na jiné aktivity nebo vedlejší činnost.
9. Součástí správního spisu jsou také podklady vztahující se k situaci na Ukrajině: informace Ministerstva zahraničních věcí o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti ze dne 3. 8. 2017, informace Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky o situaci na Ukrajině ze dne 22. 1. 2018, zpráva Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 11. 12. 2017, zpráva Human Rights Watch „Svoboda ve světě 2018 – Ukrajina“ z ledna 2018. Rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 3. 2018 č. j. OAM-435/ZA-ZA02-K03-PD1-2015 nebyla žalobci podle prodloužena doplňková ochrana podle ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu.
10. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
11. Podle ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu *osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodlužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

12. V dané věci je nepochybné, že žalobci byla rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 8. 2015 č. j. OAM-435/ZA-ZA02-ZA02-2015 udělena doplňková ochrana podle ust. § 14a zákona o azylu, a to na dobu 24 měsíců. Důvodem jejího udělení byla skutečnost, že v jihovýchodní části Ukrajiny nebyla v průběhu roku 2015 příznivá bezpečnostní situace. V místě bydliště žalobce (žil v obci B. v Chersonské oblasti) nebylo možné vyloučit přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy.
13. Městský soud v Praze souhlasí s žalovaným, že od vydání rozhodnutí ze dne 4. 8. 2015 se bezpečnostní situace na Ukrajině podstatně zlepšila a prodloužení doplňkové ochrany již není potřeba. Žalovaný shromáždil dostatek aktuálních podkladů o situaci na Ukrajině. Děním na Ukrajině se žalovaný podrobně zabýval 3 až 5 napadeného rozhodnutí. Uvedl, že bezpečnostní a politická situace na Ukrajině se v letech 2015 a 2016 stabilizovala, taková byla i v 2017. Bezpečnostní incidenty se omezovaly na okolí tzv. linie dotyku, v jiných oblastech než v Doněcké a Luhanské k bezpečnostním incidentům nedocházelo. V letech 2016 a 2017 se zlepšila i ekonomický stav země. K bezpečnostní situaci v oblasti, ze které žalobce pochází (Chersonská oblast), žalovaný konstatoval, že z informace Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky o situaci v zemi ze dne 22. 1. 2018 vyplývá, že tato oblast byla původně v roce 2014 prezidentem Vladimírem Putinem zahrnuta do projektu tzv. Nového Ruska. Oblast je však pod kontrolou ukrajinské centrální vlády a k omezeným a zcela ojedinělým bezpečnostním incidentům docházelo pouze na hranici s Krymským poloostrovem. Poukázal také na to, že sám žalobce prohlásil, že v Chersonské oblasti žije jeho matka, které se daří dobře, nezmínil žádné obtíže, kterým by tam čelila. I s ohledem na tyto údaje dospěl k závěru, že pominuly důvody pro udělení doplňkové ochrany, žalobci v případě jeho návratu do vlasti již nehrozí nebezpečí vážné újmy podle ust. § 14a zákona o azylu.
14. Městský soud v Praze tak nemůže přisvědčit námitce žalobce, že se žalovaný nevypořádal s otázkou možného přelivu konfliktu do Chersonské oblasti. Děním v této oblasti se žalovaný dostatečně zabýval. Z podkladů o situaci na Ukrajině vyplývá, že se bezpečnostní incidenty dlouhodobě omezují na tzv. linii dotyku, dochází k nim v Doněcké a Luhanské oblasti. I sám žalobce v žalobě poukazuje na zhoršenou bezpečnostní situaci právě v těchto dvou oblastech, konkrétní události a skutečnosti, z nichž by bylo možné mít za to, že k bezpečnostním incidentům dochází i v Chersonské oblasti, odkud žalobce pochází a kde navíc žije jeho matka, nezmínil. Jak již bylo uvedeno, tato oblast je pod kontrolou ukrajinské centrální vlády a k ojedinělým bezpečnostním incidentům v minulosti docházelo pouze na hranici s Krymským poloostrovem.
15. Zdejší soud dále uvádí, že k bezpečnostní situaci na Ukrajině se v minulosti opakovaně vyjadřoval Nejvyšší správní soud, např. v usnesení ze dne 18. 4. 2019 č. j. 9 Azs 410/2018-38: „K bezpečnostní situaci na Ukrajině NSS opakovaně konstatoval, že „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ (viz usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, dále srov. např. usnesení ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 - 28; ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 - 69; ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31; a ze dne 21. 2. 2019, č. j. 4 Azs 411/2018 - 26). Ozbrojený konflikt je navíc dlouhodobě omezen na Doněckou a Luhanskou oblast, zbytek země je plně pod kontrolou ukrajinské vlády.“ Nejvyšší správní soud se zabýval i změnou vývoje

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

bezpečnostní situace na Ukrajině. K tomu zdejší soud odkazuje na usnesení kasačního soudu ze dne 27. 6. 2019 č. j. 1 Azs 412/2018-28, ve kterém dospěl k závěru: „Shromážděné podklady potvrzují, že na Ukrajině došlo od roku 2015 ke zklidnění situace, přičemž reálné nebezpečí se týká tzv. linie dotyku v Doněcké a Luhanské oblasti. Sousední oblasti nejsou bezpečnostními incidenty zasaženy. Lze tak souhlasit se závěrem, že na rozdíl od situace, kterou žalovaný posuzoval při vydání rozhodnutí ze dne 7. 10. 2014, č. j. OAM-328/ZA-ZA14-ZA14-2014, není nyní již dán důvod předpokládat hrozící nebezpečí vážné újmy (resp. nejistoty ohledně této újmy) v Chersonské oblasti, ze které stěžovatelka pochází. K aktuální situaci v této oblasti se ostatně Nejvyšší správní soud vyjádřil v usneseních citovaných městským soudem (č. j. 8 Azs 132/2018 - 41 a č. j. 1 Azs 198/2018 - 28). Právě změna situace na Ukrajině byla důvodem pro neprodloužení doplňkové ochrany stěžovatelky. Jelikož žalovaný řádně doložil a zdůvodnil změnu situace, nemohlo dojít k porušení zásady legitimního očekávání.“ Uvedené závěry lze nepochybně aplikovat i na nyní posuzovaný případ.

16. Žalobce také namítal, že v jeho případě nelze využít institutu vnitřního přesídlení. Žalovaný se zabýval i možností aplikace tohoto institutu, a to na str. 6 až 8 napadeného rozhodnutí, kde mimo jiné uvedl: „Vzhledem ke skutečnosti, že žadatel ve své žádosti o prodloužení jemu udělené doplňkové ochrany nehovořil o jakékoli konkrétní obavě spojené s jeho případným přestěhováním se mimo oblast svého posledního trvalého bydliště (mimo již výše uvedeného strachu z nástupu do armády a potíží s policií), správní orgán na tomto místě dodává, že dle výše uvedených zpráv, které správní orgán k posouzení žadatelovy žádosti o prodloužení doplňkové ochrany využil, a které podrobně a v různých oblastech posuzují výsledky a dopady státem přijatých zákonů a nařízení ohledně pomoci vnitřně vysídleným osobám, vč. i např. doporučení pro jejich zlepšení, jelikož správní orgán si je vědom, že pomoc vnitřně vysídleným osobám trpí jistými nedostatky (dle několika zpráv není plně efektivní), ale zcela jistě ji nelze posoudit jako nefungující či pouze teoretickou, natož aby vystavila výše jmenovaného situaci extrémního zhoršení jeho ekonomické situace v podmínkách na Ukrajině aktuálně panujících. Správní orgán tak na tomto místě konstatuje, že pomoc vnitřně vysídleným osobám je reálně poskytována, řídí se speciálně vydanými zákony a předpisy, a je pouze na výše jmenovaném, zda jejího institutu využije, či se bez této státem garantované pomoci objede. Správní orgán tak shrnuje, že po výše provedeném posouzení reálnosti a faktické proveditelnosti eventuality vnitřní ochrany u výše jmenovaného dospěl k závěru, že po jeho návratu do vlasti má reálnou a zákonem danou možnost se usídlit kdekoli na území pod kontrolou ukrajinské vlády, tam bez hrozby vrácení do Chersonské oblasti pobývat (navíc posílenou institutem zákona o vysídlených osobách), a v případě zájmu požádat o uznání statutu vnitřně vysídlené osoby – pokud skutečně z oblasti postižené konfliktem pochází. Po žadateli, coby práceschopné dospělé osobě bez závazků, či jiných handicapů (nebo znaků zranitelné osoby) lze též podle názoru správního orgánu oprávněně požadovat i vyvinutí aktivity ke zvýšení či udržení na ukrajinské poměry běžného životního standardu, k čemuž má možnost využít i pomoci svých příbuzných v Chersonské oblasti.“
17. K dané problematice lze odkázat též na judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. na usnesení ze dne 8. 8. 2018 č. j. 10 Azs 80/2018-40, ve kterém zmínil, že: „Nic nenasvědčuje ani tomu, že by případnou překážku v možnosti přesídlení mohly představovat státní orgány. Ukrajinské státní orgány se naopak snaží těmto osobám pomoci přijetím různých opatření. Žalovaný i městský soud upozornili na ukrajinský zákon o zajištění práv a svobod vnitřně vysídlených osob, který zaručuje soubor práv vnitřně vysídleným osobám - mimo jiné ochranu před diskriminací a nuceným návratem, a zjednodušuje přístup k sociálním a ekonomickým službám.“ Podle zdejšího soudu tak žalovaný nepochybil, otázku možnosti vnitřního

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

přesídlení žalobce dostatečně zvažoval a na základě shromážděných podkladů o Ukrajině dospěl k tomu, že by případné vnitřní přesídlení žalobce bylo možné. S tímto závěrem soud souhlasí.

18. Pokud jde o výčet ustanovení právních předpisů, které měl žalovaný dle žalobce porušit (zejména ust. § 2 odst. 1, § 3 či § 50 odst. 2, 3, 4, § 68 odst. 3 správního řádu), Městský soud v Praze upozorňuje, že ho nelze považovat za žalobní body, jak vyplývá např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018 č. j. 6 Azs 88/2018-38, ve kterém je s odkazem na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005 č. j. 2 Azs 92/2005 – 58 uvedeno, že výčet zákonných ustanovení, s nimiž má být napadené rozhodnutí dle názoru žalobce v rozporu, nelze považovat za žalobní body.
19. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
20. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 28. listopadu 2019

JUDr. Marcela Rousková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.